

Revival van de lange lepel

Machinefabrikant Wifo presenteerde in 2014 de MH40, een pootmachine gebaseerd op techniek met lange lepels die misschien al wel 40 jaar bestaat. Nederlandse telers waren er nooit heel enthousiast over. Maar inmiddels zijn de inzichten veranderd. En dus gloren er nieuwe kansen.

^ **Voorraadsensor**
In de centrale voorraadbak is een sensor gemonteerd die ervoor zorgt dat de bunker iets wordt gegeven als de poothoeveelheid onder een kritische grens terecht komt.

^ **Lange lepels**
Niet iedereen was in het verleden enthousiast over de lange lepels. Maar tegenwoordig willen telers geen lange kiemen meer op hun peters. En dan functioneren de lange lepels prima.

Het pootprincipe van de Wifo Marathon-pootmachine is niet nieuw. Al in de jaren zeventig van de vorige eeuw werd het ontwikkeld. Maar in tegenstelling tot aardappeltelers in het buitenland, moesten Nederlandse akkerbouwers nooit veel hebben van de Duitse Cramer-pootmachines met hun lange lepels. Want ja, dan had je met veel zorg mooie kiemen op je peters gekweekt, dan werd die inspanning hardhandig afgestraft: de lange lepels rammelden de kiemen er in no-time weer af. Nederlandse telers hadden liever een pootmachine met kleine bekens. Die gaan wat milder om met de peters en kwetsbare kiemen. De Cramer-pootmachines die in de jaren zeventig en tachtig in Nederland massaal door Cebeco aan de man werden gebracht, waren dan ook bijna allemaal van dit type. Maar inmiddels zijn de tijden en de inzichten veranderd, zegt productspecialist Gauke Kuiken van Wifo in Ferwert (Fr), de fabrikant

die in 2012 de productie van Cramer-pootmachines overnam. "De voorkiembakjes bij de telers zijn verdwenen. De ogen van de peters hoeven tegenwoordig maar net los te zijn. Telers willen geen lange kiemen meer. En dan werkt een pootmachine met lange lepels uitstekend", zegt Kuiken. En dus heeft Wifo het pootelement van de aloude Cramer Marathon-pootmachine ingebouwd in een machine die weer helemaal bij de tijd is. In 2013 kwam de fabrikant met een getrokken Marathon TH40 op de markt. In 2014 volgde een variant in de hef: de MH40. De pootelementen van beide machines zijn identiek, zodat er productietechnisch ook een efficiëntieslag is gemaakt. Het frame is identiek aan de Sirius-modellen met traditionele pootbekers van Wifo. Vorig jaar ging LandbouwMechanisatie kijken bij een van de eerste machines die werd uitgeleverd.

Stalen ketting

Zoals aangegeven heeft de Marathon opmerkelijk lange lepels die op een stalen ketting zijn gemonteerd. Elke lepel neemt afhankelijk van de knolvorm en -grootte een of meerdere peters mee omhoog. Eenmaal boven maakt de ketting een haakse hoek waardoor er één poter in een inzetbeker valt en een halve meter naar voren wordt getransporteerd. Dubbelen worden verwijderd en vallen terug in de voorraadbunker. Uiteraard kun je ook nog een triller inschakelen om het verenkingsproces nog wat te stimuleren. In vergelijking tot een bekermachine – zoals

de Sirius van Wifo – heb je met het Marathon-systeem minder missers en minder dubbelen, claimt Wifo. Bovendien kunnen de lange lepels beter overweg met rassen met een lange knolvorm of partijen waarbij de potermaat niet uniform is. Een onderzoek van Wifo zelf bracht aan het licht dat je met een Marathon-pootmachine met minder pootgoed toe kunt dan met een gewone bekerpootmachine. Kuiken: "Van

'Ik heb liever een dubbele dan een misser'

sommige klanten hoorden we dat een besparing van 7 tot 8 procent van het pootgoed mogelijk was. Om dat te toetsen hebben we in 2014 zelf een proef opgezet op twee percelen van 5 hectare. Eén perceel werd gepoot met een Marathon-pootmachine, het ander met een Wifo Sirius-pootmachine met traditionele pootbekers. Daaruit kwam naar voren dat je 5 procent minder pootgoed nodig hebt. De opbrengst van beide percelen was nagenoeg even hoog. Maar de sortering van de aardappelen die met de Marathon-machine waren gepoot, was uniformer." Eén van de eerste gebruikers van een Wifo Marathon MH40, Hendrik Brolsma uit Tzummarum (Fr), ruidde een snarenbedpootmachine in op zijn aankoop. "Ik wil een poot-

Wifo Marathon MH40

Aantal rijen	4
Rijafstand	75-90 cm
Hydraulische aandrijving	centraal met 1 motor
Bunkerinhoud	1.800 kg (met opzetrand 2.100 kg)
Leeeggewicht	2.100 kg
Capaciteit	2 ha/uur
Brutoprijs	26.700 euro

^ **Wifo Marathon MH40**
De Marathon MH40 is de gedragen variant op de getrokken TH40 die Wifo in 2013 op de markt bracht. De machine rijdt via vier even grote wielen [1] over het land en heeft een centrale pootbalk [2], zodat alle elementen even diep poten. Kenmerkend aan de Marathon-pootmachine zijn de lange lepels [3]. De voorraadbunker [4] heeft een inhoud van 1.800 kg, met een opzetrand is de bunkerinhoud te vergroten tot 2.100 kg.

^ **Bediening**
Wifo levert bij de machine een Wachendorf Opus A6-computer, waarmee je het pootproces vanuit de trekker cabine kunt controleren.

^ **Centrale pootbalk**
Alle elementen hangen aan een centrale pootbalk. Daardoor poten alle elementen even diep.

^ **Haakse hoek**
Eenmaal boven maakt de pootketting een haakse hoek en valt één knol in de pootbeker. Eventuele dubbele knollen vallen terug in de voorraadbunker.

machine die goed uit de voeten kan met moeilijke knolvormen en ongesorteerd pootgoed. Dat ging prima met een snarenbedpootmachine. Maar ik wilde een gedragen machine die niet al te zwaar is. En dus heb ik gekozen voor Wifo Marathon. Ik heb liever een dubbele dan een misser." De Wifo Marathon-pootmachines hebben een

centrale pootbalk waaraan via een parallelogram de pootelementen hangen. Daardoor poten alle elementen even diep. Verder zijn zowel de gedragen als de getrokken machines voorzien van vier wielen, waarvan die van de getrokken machine ook gestuurd zijn. Standaard hebben de Marathon-machines een hydraulische aandrijving met één motor die

alle elementen aandrijft. Met dit systeem kun je ook geren poten, waarbij de elementen op basis van een gps-sigitaal één voor één worden uitgeschakeld. Wil je daarnaast ook nog de pootafstand per rij variëren – bijvoorbeeld langs spuitpaden – dan moet je kiezen voor hydraulische aandrijving per rij. ◀